

anleda, dels ock slutligen, att de tjenster, som blifva vid landtränterierna lediga, måtte tills vidare endast tillsättas på förordnande.

Stockholm den 27 januari 1894.

P. O. Lundell.

N:o 64.

Af herr **L. P. Larsson** i Berga, *om inlösen för statsverkets räkning af frälseskatteräntor.*

Härmed vågar jag vördsamt förnya en vid flere föregående riksdagar framställd motion, om hvars rättvisa och billighet jag är lifligt öfvertygad, men hvilken motion hittills icke lyckats vinna Riksdagens bifall.

Motionen afser att utsträcka bestämmelserna i kongl. förordningen den 11 september 1885 angående inlösen af skattefrälseräntor m. m. äfven till frälseskatteräntor. Nämnda kongl. förordning stadgar, att sådana räntor, som varit någon gång med jordeganderätten förenade, icke få af statsverket inlösas, äfven om dessa räntor, såsom exempelvis är fallet inom den valkrets jag representerar, ursprungligen tillkommit genom öfverenskommelse emellan kronan och enskilde. Såsom skäl emot yrkandet på statsverkets skyldighet att inlösa äfven dessa räntor har bland annat upprepade gånger af statsutskottet anförts, att ifrågavarande frälseskatteräntor genom att förenas med jordeganderätten i sjelfva verket upphört att finnas till och sedermera utslutande tillkommit genom enskildt aftal mellan räntegifvare och räntetagare. För min del kan jag icke medgifva, att detta betraktelsesätt är riktigt. Ty ostridigt är ju, att dessa räntor leda sitt ursprung från en öfverenskommelse mellan kronan och enskilde; och detta deras ursprung lär väl icke kunna

upphävas derigenom, att jorden och räntan komma i samma hand. Detta kan, så vidt jag förstår, endast medföra en suspension tills vidare af räntans utgörande, intill dess jorden och räntan å nyo åtskiljas, men förändrar alldeles icke räntornas natur att vara tillkomna genom aftal mellan kronan och enskilde.

Dertill kommer det billighetsskäl, som äfvenledes torde böra tagas i betraktande, att dessa räntor merendels utgöras af mindre bemedlade, hvilka särdeles tungt tryckas af detta onus. Och deras börda blifver så mycket kännbarare, som öfriga klasser af den jordbrukande befolkningen genom grundskatternas partiella afskrifning erhållit en välbehöflig lättnad i dem åliggande bördor, svarande mot de ökade bördor för försvaret, som blifvit dem pålagda, under det att nu ifrågavarande räntegifvare väl få bära de ökade försvarsbördorna, men icke erhållit någon som helst lindring i sina skatteskyldigheter. Äfven är att märka, att dessa hemman, som icke erhållit någon lindring i skatteväg, likafullt blifva pålagda ökad bevillning i likhet med de hemman, som åtnjutit skattelindring.

Angående alla de räntor, som kronan försålt, utbytt eller bortskänkt, så är väl detta en åtgärd från statens sida, som ej i ringaste mån borde inverka på, huru enskilde sedermera hafva handlat dermed. Då således staten en gång ingått på att lösa de frälseräntor, som kronan sig afhändt, bör väl efter mitt förmenande en likställighet härutinnan ega rum, oafsedt huru vida samma räntor för någon kort tid hafva varit förenade med jordeganderätten.

Lifligt öfvertygad om rättvisan och billigheten af, att äfven frälseskatteräntegifvare erhålla en motsvarande lindring i dem pålagda skattebördor, vågar jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta, att jemväl frälseskatteräntor, som ursprungligen tillkommit genom aftal mellan kronan och enskilde, skola, på sätt kongl. förordningen den 11 september 1885 stadgar om skattefrälseräntor, af statsverket inlösas; samt att, intill dess en sådan inlösen blifvit verkställd, staten måtte bidraga med lika utgifter, som för skattefrälseräntor utgå till enskild person.

Stockholm den 26 januari 1894.

Lars Petter Larsson.
